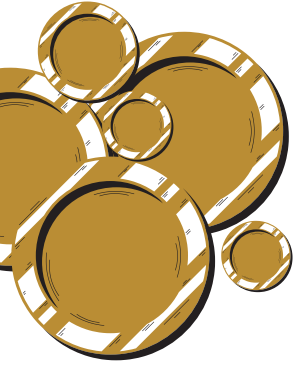
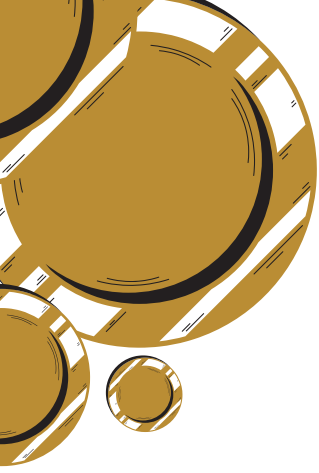

Edebiyat bahçesinden bir meyve...

SHERLOCK HOLMES

Londra Kalpazanları

m Arthur Conan Doyle, modern polisiye türünün kurucu ismidir. Onun kaleme aldığı Sherlock Holmes hikâyeleri, yalnızca suçun çözümünü değil; gözlem gücünün, mantığın ve aklî muhakemenin karanlık olaylar karşısındaki üstünlüğünü anlatır. Bu anlatı dili ve karakter inşası, kısa sürede dünyanın farklı coğrafyalarında yeni metinlere fikir olmuştur.

i
d Sherlock Holmes, Osmanlı coğrafyasında da güçlü bir karşılık bulmuştur. Yazarın eserlerinin çoğu Osmanlı Türkçesine çevrilmiştir. Bunun yanı sıra onun tarzını taklit eden birçok eser kaleme alınmıştır. Dönemin yayın anlayışı içinde, bu tür metinler Sherlock Holmes adıyla sunulmuş; fakat Doyle'un eserleri arasında yer almayan, yerli ya da serbest uyarlamalar olarak ortaya çıkmıştır.

k
a Elinizdeki eser, bu geleneğin bir örneğidir. Osmanlıca baskılarında "Londra Kalpazanları" adıyla yayımlanan bu eser, Arthur Conan Doyle'a ait bir Sherlock Holmes hikâyesi değildir. Bunun yerine, Doyle'un oluşturduğu Sherlock Holmes uyarlamasıdır.

T Bu çalışma, Osmanlı Türkçesiyle kaleme alınmış, İktbal Kütüphanesi'nin meşhur

hikâyelerinden Polislerin Piri Sherlock Holmes'un Gizli Dosyaları adlı dergide yayımlanan Londra Kalpazanları hikâyesi esas alınarak hazırlanmıştır. Metin, anlatının bütünlüğü ve atmosferi korunarak, günümüz okurunun rahatça okuyabileceği şekilde sadeleştirilmiştir.

Hikâyede Sherlock Holmes, İngiltere Bankası'ndaki sahte para izlerini takip ederek kendisini doğrudan organize bir suç ağının ve darphane olarak kullanılan bir köy mabedinin tam merkezinde bulur. Holmes'u bekleyen tehlike sadece ustalıkla basılmış sahte paralar değildir. Bankanın içine sızmış, servet hırsıyla birbirine bağlanmış bir suç örgütüdür. "Londra Kalpazanları" yalnızca para basan bir çeteyi değil; gizli ortaklıkları ve cinayeti göze alacak kadar ileri giden bir suç ağını anlatır. Holmes, gerçeğe ulaşabilmek için bu kez yalnızca zekâsını değil, hayatını da ortaya koymak zorunda kalacaktır.

Bu eser, bir yandan Sherlock Holmes geleneğinin Osmanlı edebiyatındaki yansımalarını gözler önüne sermektedir. Diğer yandan geç dönem Osmanlı polisiyesinin dilini, üslubunu ve hayal dünyasını bugünün okuruyla buluşturmayı amaçlamaktadır. Bu yönüyle Londra Kalpazanları, yalnızca bir dedektif hikâyesi değil; aynı zamanda edebiyat tarihine açılan bir pencere niteliği taşır.

Faruk ÇINAR

شیرلوق: هوولير

پوليرلر

کيزلي دوشينلر

بيري

ارنجي روسيه: لوتنډره قلیز نلری

صاحب وناشری : اقبال كتيخانه سي

مترجي : واغب رفق

İngiltere Bankası Veznedarı Aldanmaz

Günde yüzlerce insanın, gelip işlem yaptırdığı İngiltere Bankası'nın veznelerinden birinin önünde saçları ağarmaya başlayan bir adam duruyordu. Kıyafetlerinden ve davranışlarından adamın ticaretle uğraştığı anlaşıyordu. Kahverengi uzun paltosundan sarkan, elindeki yuvarlak gümüş saplı bastonunu sabırsızlıkla yere vurarak:

- Amma da uzun sürdü bu iş! Burada çok vakit kaybediliyor. Bankanın hâlini görenler, beş parasının kalmadığını sanırlar! diye bağırdı.

Bankadaki güvenlik görevlilerinden biri:

- Neyiniz var efendim? diye sordu.

- Bu gidişle bankanıza dava açacağım! Dört dakika-dır burada bekliyorum ve bu oldukça uzun bir süre.

- Affedersiniz efendim. Etrafınıza bakarsanız sizin gibi bekleyen başka insanların da olduğunu göreceksiniz. Dört dakika o kadar da uzun bir süre değil. Çünkü çekinizin sahte olup olmadığının anlaşılması için incelenmesi gerekiyor.

- Sahte olup olmadığı mı? Bunu siz mi söylüyorsunuz? Yoksa Charles Knox'u hırsızlıkla mı suçluyorsunuz? Ben hiçbir zaman sahte çek getirmem!

- Beklediğiniz para ne kadar?

- Sevgili dostum, bu sizi hiç ilgilendirmez. Neyse... Madem öğrenmek istiyorsun, söyleyeyim. Verdiğim çek, yüz yirmi sterlin.

Görevli gülerek:

- Vay canına! İngiltere Bankası'nı iflas ettirecek bir miktarmış! Yüz yirmi sterlin! Haydi canım, sıranız gelinceye kadar sessizce bekleyin. Yüz yirmi sterlininiz size tamamıyla ödenecektir, dedi.

Charles Knox, tepeden tırnağa kızardı.

- Tavsiyeleriniz için teşekkür ederim! Bunu ben düşünmeliydim. Burası çok sıcak! Bu kadar sıcak olması hiç uygun değil!

- Öyle mi düşünüyorsunuz? Ama burada bekleyen müşterilerin hepsi salonun ısınmadığından şikâyet ediyorlar!

- Onların damarlarında balık kanı var galiba! Ben sıcağa dayanamam, lütfen pencereyi açın!

- Maalesef açamam. Çünkü pencereleri açmak yasaktır. İngiltere Bankası'nın pencereleri mesai bitiminden sonra açılır.

Charles Knox, yakınında olan bir masaya kâğıtları dağıtacak şekilde oturdu ve:

- Ben de rahatça nefes alabilmek için pencereyi açmanızı istiyorum! diye bağırdı.

Görevli, bu sert mizaçlı müşteriye arkasını dönerek:

- Adam delinin teki, diye mırıldandı.

Knox, görevlinin üzerine yürüyerek:

- Terbiyesiz adam! diye bağırdı.

Görevliyse gülerek omuzlarını oynatmakla yetindi. Çünkü burada çalışmaya başladığı zamandan beri dünyanın dört bir yanından gelen farklı insanlara ve çıkardıkları hâdiselere alışmış olan görevli, sükûnet ve metanetini korumaya da alışmıştı. Bu sırada artık Charles Knox'un öfkelenmesi için bir sebep kalmamıştı. Çünkü veznenin arkasından:

- Charles Knox! diye seslenen bir veznedarın sesi işitildi.

Kahverengi paltolu adam:

- Benim, cevabını verdi.

Kibar ve zarif bir adama da:

- Affedersiniz! Bana yol verir misiniz? Duyuyorsunuz ya beni çağırıyorlar. Yoksa benim önüme mi geçmek istiyorsunuz? diye söylendi.

Adam dışlerinin arasından birkaç söz mırıldandı. Knox, veznenin önüne gitti.

Veznedar:

- Charles Knox siz misiniz? diye sordu.

- İsmimi bildiğiniz gibi benim Charles Knox olduğumu da bilmeniz lazım.

- Cable Street'te şekerçi Charles Knox, ne kadar istiyorsunuz?

- Yüz yirmi sterlin.

- Altın mı yoksa banknot olarak mı istersiniz?

- Ne verirsiniz onu alırım, fark etmez. İstedğim

bir şey varsa o da son derece sıcak olan bankadan bir an önce çıkmak. Çünkü çok bunaldım.

- Öyleyse banknot veriyorum. İşte yüz yirmi İngiliz sterlini! Alın lütfen, başka bir şey var mı?

- Affedersiniz lütfen verdiğiniz parayı saymama izin verin. Beni, eline sıkıştırılan bir şeker ile mutlu olacak bir çocuk mu sanıyorsunuz? On, yirmi, otuz, kırk, altmış, yüz, yüz yirmi! Bu da iyi, bana tam on sterlin fazla verdiniz!

Veznedar soğuk bir tavırla:

- Maalesef, siz yanlış saymış olmalısınız. İngiltere Bankası veznedarları yanılmaz.

Charles Knox, yeleğinin düğmelerini çözerek:

- Asla mı dediniz? İşte siz de sayın, yüz otuz İngiliz sterlini olduğunu göreceksiniz! Eğer gözleriniz iyi görmüyorsa lütfen gözlüklerinizi takın!

Şurada duran para ne kadar? dedi.

Veznedar cevap verdi:

- Yüz otuz İngiliz Sterlini!

- Siz bana yüz yirmi sterlin verecektiniz. Bu durumda on sterlin fazla vermiş oldunuz!

- Hayır, bayım! Ben buraya yüz yirmi sterlin koydum, fazla olan on sterlinlik banknotun nereden geldiğini bilmiyorum. Bununla da uğraşacak vaktim yok! Haydi, artık bitti değil mi?

- Lütfen şu banknotu alın.

- Hayır bayım! Bunu alamam. Hesabımız doğru!

Şekerci kızarak:

- Öyleyse bana bunu hediye ediyorsunuz, öyle mi?

